

DOI: <https://doi.org/10.36719/2706-6185/46/247-251>

Mehrac Abbasli

Bakı Slavyan Universiteti

magistrant

<https://orcid.org/0009-0002-7358-4548>

mehracabbasli7@gmail.com

Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında dövlət və özəl sektorun rolu

Xülasə

Bu məqalə, Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafında dövlət və özəl sektorun rolunu araşdırır. Dövlət və özəl sektor bir-birini tamamlayan və iqtisadiyyatın səmərəli fəaliyyətini təmin edən iki əsas qüvvədir. Dövlətin iqtisadiyyatda rolu əsasən strateji planlaşdırma, infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi və sosial rifahın təmin edilməsi ilə bağlıdır. Özəl sektor isə sərmayə yatırımları, istehsalın artırılması və texnologiyaların inkişafı ilə iqtisadi artıma töhfə verir.

Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafında dövlətin rolu xüsusilə mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Dövlət iqtisadiyyatın əsas sahələrində islahatlar həyata keçirir, müvafiq qanunvericilik bazasını yaradaraq biznes mühitini yaxşılaşdırmağa çalışır. Özəl sektor isə bu islahatların nəticəsi olaraq sərmayə qoyuluşlarını artırır, yeni iş yerləri yaradır və innovativ texnologiyaların tətbiqini sürətləndirir.

Dövlətin iqtisadiyyatda rolu, həmçinin xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması və iqtisadi şəbəkələrin inkişafı ilə əlaqədardır. Özəl sektor isə bu proseslərdə iştirak edərək iqtisadi artımın davamlı olmasına kömək edir. Beləliklə, dövlət və özəl sektorun qarşılıqlı fəaliyyətinin düzgün təşkil edilməsi Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafını təmin edir.

Bu iki sektorun birlikdə fəaliyyət göstərməsi ölkənin davamlı iqtisadi inkişafını təmin edən ən mühüm amillərdəndir. Əlavə olaraq, dövlətin özəl sektora dəstəyi və investisiya təşviqləri, habelə özəl sektorun yaratdığı rəqabət mühiti iqtisadiyyatın güclənməsinə xidmət edir. Dövlət və özəl sektorun əməkdaşlığının inkişafı, Azərbaycanın beynəlxalq bazarlarda mövqeyini daha da möhkəmləndirəcək və iqtisadiyyatın davamlı böyüməsini təmin edəcəkdir.

Açar sözlər: dövlət iqtisadi siyasəti, özəl sektor, biznes mühiti, iqtisadi dayanıqlılıq, sahibkarlığın inkişafı, investisiya strategiyası

Mehraj Abbasli

Baku Slavic University

Master student

<https://orcid.org/0009-0002-7358-4548>

mehracabbasli7@gmail.com

The Role of Public and Private Sector in the Development of the Azerbaijani Economy

Abstract

This paper examines the role of the public and private sectors in the development of Azerbaijani economy. The public and private sectors are two key forces that complement each other and ensure the efficient functioning of the economy. The role of the state in the economy mainly involves strategic planning, implementation of infrastructure projects, and ensuring social welfare. On the other hand, the private sector contributes to economic growth through investments, increased production, and technological development. The role of the state in the development of Azerbaijan's economy is particularly important. The government implements reforms in key sectors of the economy, creates a favorable legal framework, and works to improve the business environment. As a result of these reforms, the private sector increases investments, creates new jobs, and accelerates the adoption of innovative technologies. The state's role in the economy is also

associated with expanding foreign trade relations, improving the investment climate, and developing economic networks. The private sector participates in these processes, helping to ensure sustainable economic growth. Thus, the proper organization of the interaction between the public and private sectors ensures the development of Azerbaijan's economy. The cooperation between these two sectors is one of the most crucial factors in ensuring the country's sustainable economic development. Furthermore, state support for the private sector and investment incentives, along with the competitive environment created by the private sector, strengthens the economy. The development of cooperation between the public and private sectors will further strengthen Azerbaijan's position in international markets and ensure the continuous growth of the economy.

Keywords: *state economic policy, private sector, business environment, economic sustainability, entrepreneurship development, investment strategies*

Giriş

Müasir dövrdə ölkələrin iqtisadi inkişaf səviyyəsini və rəqabət qabiliyyətini müəyyən edən başlıca amillərdən biri dövlət və özəl sektor arasındakı qarşılıqlı münasibətlərin effektivliyi, hər iki tərəfin iqtisadiyyatda oynadığı funksional rol və iqtisadi sistem daxilində balanslaşdırılmış tənzimləmə mexanizmlərinin mövcudluğudur. Qlobal iqtisadiyyatda baş verən dəyişikliklər, yeni texnologiyaların tətbiqi və innovativ idarəetmə modellərinin geniş yayılması fonunda Azərbaycan hökuməti uzunmüddətli dayanıqlı inkişaf strategiyasının tərkib hissəsi kimi dövlət və özəl sektorun əməkdaşlığını gücləndirməyə, biznes mühitini optimallaşdırmağa və iqtisadiyyatı daha inklüziv hala gətirməyə yönəlmiş kompleks islahatlar həyata keçirməkdədir (Əliyev, 2023). Azərbaycanın iqtisadi inkişaf modeli post-sovet dövründən etibarən müxtəlif transformasiya mərhələlərindən keçərək formalaşmış və hazırda dövlətin iqtisadiyyatın tənzimlənməsində aktiv iştirak etdiyi, eyni zamanda özəl sektorun genişlənməsi və bazar münasibətlərinin dərinləşməsi üçün münbit şərait yaradıldığı qarışıq iqtisadi sistem kimi səciyyələndirilir (Hacıyev, 2023). Neft-qaz sektorunun uzun illər ərzində ölkə iqtisadiyyatının əsas lokomotivi kimi çıxış etməsi və dövlət tərəfindən bu sahədən əldə edilən gəlirlərin infrastruktur layihələrinə, sosial proqramlara və qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilməsi iqtisadi diversifikasiyanı təmin etmək üçün mühüm bir strategiya olmuşdur. Lakin qlobal iqtisadiyyatda baş verən volatillik, enerji resurslarına olan tələbatın dəyişməsi və yeni texnoloji trendlərin iqtisadiyyata təsiri fonunda Azərbaycan hökuməti qeyri-neft sektorunun gücləndirilməsi, biznes mühitinin liberallaşdırılması və özəl təşəbbüslərin dəstəklənməsi istiqamətində ardıcıl islahatlar aparmaqdadır (Əliyev, 2021).

Dövlətin iqtisadi inkişafdakı rolu yalnız strateji istiqamətlərin müəyyən edilməsi və tənzimləyici çərçivələrin yaradılması ilə məhdudlaşmır, eyni zamanda makroiqtisadi sabitliyin qorunması, investisiya axınlarının təşviqi, sahibkarlıq ekosisteminin inkişaf etdirilməsi və uzunmüddətli perspektivdə iqtisadi dayanıqlılığın təmin edilməsi baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bununla yanaşı, ölkədə özəl sektorun inkişafı, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın genişləndirilməsi iqtisadiyyatın daha çevik və rəqabətli hala gəlməsinə, daxili bazarın inkişafına və iş yerlərinin artırılmasına şərait yaradır (Əliyeva, 2020). Sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması, investisiya qoyuluşlarının təşviqi və biznesin qarşılaşdığı inzibati maneələrin aradan qaldırılması məqsədilə həyata keçirilən institusional və hüquqi islahatlar Azərbaycanın iqtisadi inkişaf trayektoriyasının mühüm komponentlərindən birinə çevrilmişdir. Bu məqalədə Azərbaycanın iqtisadi inkişafında dövlətin və özəl sektorun qarşılıqlı təsiri, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində hər iki aktorun oynadığı rollar və bu əməkdaşlığın uzunmüddətli perspektivdə ölkənin iqtisadi dayanıqlılığına təsiri geniş şəkildə araşdırılacaq, həmçinin dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığının əsas mexanizmləri və bu mexanizmlərin iqtisadi artım strategiyasına uyğunluğu təhlil ediləcəkdir (Qasımov, 2022).

Tədqiqat

Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafı və dayanıqlı böyüməsi dövlət və özəl sektorun qarşılıqlı fəaliyyətinin səmərəliliyindən asılıdır. Müasir iqtisadi nəzəriyyələr göstərir ki, iqtisadi inkişafın effektiv təmin edilməsi üçün hər iki sektorun imkanları balanslı şəkildə səfərbər olunmalı, onların fəaliyyət istiqamətləri bir-birini tamamlamalı və milli inkişaf strategiyasına uyğun şəkildə qurulmalıdır. Dövlətin əsas rolu iqtisadiyyat üçün zəruri olan institutların yaradılması, bazar münasibətlərinin tənzimlənməsi və strateji sektorların inkişafına dəstək verməkdən ibarətdir. Özəl sektor isə innovasiyaların tətbiqi, istehsal proseslərinin modernləşdirilməsi, yeni iş yerlərinin

yaradılması və beynəlxalq bazarlara integrasiyanın gücləndirilməsi kimi funksiyaları yerinə yetirir (İbrahimov, 2023). Dövlət iqtisadiyyatda birbaşa və dolaylı yollarla iştirak edərək, makroiqtisadi sabitliyin təmin olunmasına və uzunmüddətli iqtisadi inkişafın davamlı olmasına şərait yaradır. İqtisadiyyatda dövlətin rolu əsasən infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, təhsil və səhiyyə kimi strateji əhəmiyyətli sahələrin inkişafı, sosial müdafiə proqramlarının icrası və sahibkarlığın dəstəklənməsi vasitəsilə özünü göstərir. Eyni zamanda, dövlətin fiskal və monetar siyasət vasitəsilə tənzimləyici funksiyası bazar mexanizmlərinin səmərəli işləməsinə yardım edir və iqtisadiyyatda balansın qorunmasını təmin edir (Məmmədov, 2021).

Özəl sektorun iqtisadi inkişafdakı rolu isə sərmayə qoyuluşlarının təşviq edilməsi, innovativ texnologiyaların tətbiqi, istehsal və xidmət sahələrinin genişləndirilməsi və yeni bazar imkanlarının yaradılması ilə bağlıdır. Qlobal iqtisadiyyata integrasiya prosesində özəl sektorun gücləndirilməsi ölkənin xarici investorlar üçün cəlbediciliyini artırır, ixrac potensialını genişləndirir və qeyri-neft sektorunun inkişafına töhfə verir. Bu prosesdə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, inzibati prosedurların sadələşdirilməsi və sahibkarların dövlət tərəfindən dəstəklənməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir (Həsənov, 2022).

Dövlət və özəl sektorun birgə fəaliyyəti iqtisadi inkişafın dayanıqlılığını təmin edən əsas mexanizmlərdən biridir. Bu baxımdan, dövlətin strateji hədəfləri ilə özəl sektorun maraqlarının uzlaşdırılması, uzunmüddətli inkişaf planlarında qarşılıqlı əməkdaşlığın təmin edilməsi və rəqabətqabiliyyətli iqtisadi mühitin yaradılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir (Əzizov, 2020). Azərbaycanın iqtisadi modelində dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı enerji, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı və turizm kimi sahələrdə özünü daha aydın göstərir. Bu sahələrdə həyata keçirilən ortaq layihələr iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə və qeyri-neft sektorunun inkişafına töhfə verir. Nəticə etibarilə, iqtisadi inkişafın davamlı olması üçün dövlət və özəl sektor arasında optimal balansın qorunması və qarşılıqlı tamamlamıcılığın gücləndirilməsi vacibdir. Dövlətin tənzimləyici və dəstəkləyici rolu, özəl sektorun isə təşəbbüskar və innovativ yanaşması sayəsində ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişafı təmin edilə bilər (Vəliyeva, 2023).

Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında dövlət və özəl sektorun rolu bir-birini tamamlayan və iqtisadi sistemin dayanıqlılığını təmin edən iki əsas sütun kimi çıxış edir. Tarixi təcrübə göstərir ki, iqtisadiyyatda dövlətin aktiv iştirakı olmadan bazar mexanizmləri tam səmərəli fəaliyyət göstərə bilmir, eyni zamanda, dövlətin hədsiz müdaxiləsi isə rəqabəti məhdudlaşdıraraq özəl təşəbbüslərin inkişafına mane olur. Bu baxımdan, Azərbaycanın iqtisadi inkişaf modelində dövlət və özəl sektor arasında optimal tarazlığın yaradılması vacib bir amil kimi çıxış edir (Rəhimov, 2021). Dövlət iqtisadi inkişafın əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirərək, bu prosesdə özəl sektorun aktiv iştirakını stimullaşdırır. Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatlar çərçivəsində dövlət-özəl tərəfdaşlığı modeli uğurla tətbiq olunur və bu modelin səmərəliliyi bir sıra sahələrdə özünü göstərir. Xüsusilə, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, energetika və sənaye sektorlarında dövlət və özəl sektorun əməkdaşlığı iqtisadi şaxələndirmə siyasətinin həyata keçirilməsinə müsbət təsir göstərir. Məsələn, “Azərenerji” və “SOCAR” kimi dövlət müəssisələri ilə yerli və xarici özəl şirkətlərin birgə layihələri enerji sektorunun inkişafına töhfə verməklə yanaşı, bu sahədə özəl kapitalın fəallığını artırır və beynəlxalq bazarlara çıxışı genişləndirir (Nəcəfov, 2023).

Dövlətin fiskal və monetar siyasət vasitəsilə iqtisadiyyatı tənzimləməsi də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İnvestisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, vergi yükünün optimallaşdırılması, sahibkarlıq üçün əlverişli şəraitin yaradılması və biznesin inkişafına yönəlmiş subsidiyaların tətbiqi özəl sektorun güclənməsinə şərait yaradır. Xüsusilə, son illərdə ölkədə həyata keçirilən vergi və gömrük islahatları biznes mühitinin liberallaşdırılmasına, qeyri-neft sektorunun inkişafına və kiçik və orta sahibkarlığın (KOS) güclənməsinə təkan verib (İsmayılov, 2022). KOS-un iqtisadiyyatda payının artırılması üçün tətbiq olunan dəstək mexanizmləri, həmçinin, dövlətin iqtisadiyyatın dayanıqlılığını təmin etmək məqsədilə gördüyü tədbirlər sırasına daxildir. Özəl sektorun iqtisadiyyatda rolu isə innovasiyaların tətbiqi, yeni iş yerlərinin yaradılması və məhsuldarlığın artırılması ilə bağlıdır. Azərbaycanda xüsusilə informasiya texnologiyaları, kənd təsərrüfatı və turizm sahələrində özəl sektorun aktivliyi artmaqdadır. Dövlət bu sahələrdə investisiyaları təşviq etməklə yanaşı, sahibkarlar üçün güzəştli kreditlər, vergi stimulları və inzibati prosedurların sadələşdirilməsi kimi dəstək mexanizmləri təqdim edir. Bu siyasət özəl sektorun təşəbbüskarlığını artıraraq ölkə iqtisadiyyatının dinamik inkişafına imkan yaradır (Məhərrəmov, 2021).

Bununla belə, dövlət və özəl sektor arasında əməkdaşlıqda bəzi çağırışlar da mövcuddur. Dövlətin iqtisadiyyatda payının yüksək olması bəzi hallarda özəl sektorun təşəbbüskarlığını məhdudlaşdırır. Bu səbəbdən, iqtisadiyyatda dövlətin tənzimləyici rolunu daha çox strateji sahələrə yönəltməsi, digər sektorları isə bazar iqtisadiyyatının prinsipləri əsasında inkişaf etdirməsi zəruridir. Bundan başqa, dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində şəffaflığın və hesabatlılığın artırılması, inhisarçılığın qarşısının alınması və rəqabət mühitinin gücləndirilməsi də iqtisadiyyatın sağlam inkişafı üçün vacib şərtlərdəndir (Quliyev, 2022). Eyni zamanda, Azərbaycanda özəl sektorun inkişafı üçün biznes mühitinin daha da təkmilləşdirilməsi tələb olunur. Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, özəl sektorun effektiv inkişafı üçün hüquqi və institusional çərçivə gücləndirilməli, xarici investorlar üçün əlverişli şərait yaradılmalı və kiçik və orta sahibkarlığın daha geniş dəstəklənməsi həyata keçirilməlidir. Bu kontekstdə dövlətin iqtisadiyyatdakı tənzimləyici funksiyasını daha çevik və səmərəli mexanizmlər əsasında həyata keçirməsi məqsəduyğundur (Məmmədova, 2020).

Ümumilikdə, dövlət və özəl sektorun səmərəli qarşılıqlı fəaliyyəti Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafı üçün əsas amillərdən biridir. Dövlət iqtisadi sabitliyi təmin edən və strateji istiqamətləri müəyyən edən bir qüvvə kimi çıxış etdiyi halda, özəl sektor iqtisadiyyatın hərəkətverici qüvvəsi rolunu oynayır. Bu qarşılıqlı əlaqənin düzgün qurulması, dövlətin özəl sektora tənzimləyici və dəstəkləyici yanaşması, eyni zamanda sahibkarların təşəbbüskarlığının artırılması Azərbaycan iqtisadiyyatının uzunmüddətli perspektivdə daha da güclənməsinə və beynəlxalq bazarlarda rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsinə töhfə verə bilər (Vəlizadə, 2021).

Nəticə

Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafı üçün dövlət və özəl sektorun qarşılıqlı fəaliyyəti həlledici amil kimi çıxış edir. Dövlətin iqtisadi tənzimləmə funksiyası, strateji sahələrdə təşəbbüsləri və sahibkarlıq mühitinin inkişafına yönəlmiş dəstək mexanizmləri özəl sektorun fəaliyyətini stimullaşdıraraq ölkə iqtisadiyyatının rəqabətqabiliyyətliliyini artırır. Eyni zamanda, özəl sektorun təşəbbüskarlığı, innovasiya potensialı və bazar şərtlərinə uyğun çevik fəaliyyəti ümumi iqtisadi dinamizmin formalaşmasına mühüm töhfə verir. Aparılan təhlil göstərir ki, dövlət iqtisadiyyatın əsas istiqamətlərini müəyyən edərək, strateji sahələrdə liderlik funksiyasını yerinə yetirir, eyni zamanda, bazar mexanizmlərinin işləkliyini təmin edərək özəl təşəbbüslərin inkişafına imkan yaradır. Xüsusilə, infrastruktur layihələri, enerji sektorunun idarə olunması, investisiya mühitinin təkmilləşdirilməsi və fiskal siyasət vasitəsilə iqtisadi sabitliyin qorunması dövlətin iqtisadiyyatda mühüm rol oynadığını göstərir. Bu siyasət, öz növbəsində, özəl sektorun inkişafı üçün əlverişli şərait yaradır və sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsinə imkan verir.

Özəl sektorun iqtisadiyyatda payının artırılması isə iqtisadi şaxələndirmə prosesinin sürətləndirilməsinə xidmət edir. Xüsusilə, qeyri-neft sektorunun inkişafı, kiçik və orta sahibkarlığın stimullaşdırılması, innovativ biznes mühitinin formalaşdırılması və rəqabət qabiliyyətinin artırılması Azərbaycan iqtisadiyyatının uzunmüddətli perspektivdə dayanıqlılığını təmin edən əsas amillərdən biridir. Bununla yanaşı, özəl sektorun dövlətlə əməkdaşlığının daha da genişləndirilməsi və dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində şəffaflıq prinsiplərinin gücləndirilməsi iqtisadi idarəetmənin səmərəliliyini artırmaq üçün vacib addımlardır. Bütün bunları nəzərə alaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf strategiyasında dövlət və özəl sektor arasında balanslı münasibətlərin qorunması, sahibkarlığın təşviqi və bazar iqtisadiyyatının prinsiplərinə əsaslanan islahatların davam etdirilməsi prioritet vəzifələrdən biri olmalıdır. Bu yanaşma, ölkənin beynəlxalq iqtisadi sistemdə mövqeyini möhkəmləndirərək, iqtisadiyyatın daha da liberallaşdırılmasına və global bazarlarda rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına imkan yaradacaq.

Uzunmüddətli perspektivdə iqtisadi inkişafın davamlılığını təmin etmək üçün dövlətin tənzimləyici funksiyasının gücləndirilməsi, investisiya mühitinin daha da təkmilləşdirilməsi, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi və innovasiya yönümlü iqtisadi modelin formalaşdırılması prioritet olmalıdır. Beləliklə, dövlət və özəl sektorun qarşılıqlı əlaqəsi Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək inkişafında əsas hərəkətverici qüvvə kimi çıxış edərək, ölkənin dayanıqlı və inklüziv iqtisadi sistemə keçidini təmin edə bilər.

Ədəbiyyat

1. Əliyev, İ. (2023). *Azərbaycanın iqtisadiyyatında dövlət və özəl sektorun rolu*. İqtisadiyyat və İnkişaf Jurnalı, 45(2), 115-130.
2. Əliyev, H. (2021). *Dövlət və özəl sektorun iqtisadiyyatın inkişafında qarşılıqlı əlaqəsi*. İqtisadi Araşdırmalar və İnkişaf Mərkəzi.
3. Əliyeva, L. (2020). *Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında dövlətin rolu*. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, 58(3), 102-118.
4. Qasimov, A. (2022). *Özəl sektorun iqtisadi inkişafdakı yeri və əhəmiyyəti*. Azərbaycan İqtisadiyyatı və Siyasəti Dərgisi, 12(4), 25-39.
5. Məmmədov, R. (2021). *Dövlət və özəl sektor arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı təsirlər*. Azərbaycan Xəbərləri, 32(1), 45-61. <https://www.azerbaijan-news.az/>
6. Həsənov, M. (2022). *Azərbaycanın iqtisadiyyatında xarici sərmayələrin rolunu artırmaq üçün dövlət və özəl sektorun birgə fəaliyyəti*. İqtisadiyyat və Biznes Jurnalı, 17(2), 66-80. <https://www.economicsjournal.az/>
7. Vəliyeva, K. (2023). *Azərbaycanın iqtisadi inkişafında dövlətin siyasəti və özəl sektorun rolu*. İqtisadiyyat və Siyasət Araşdırmaları Mərkəzi. <http://www.economicsresearchcenter.az/>
8. Rəhimov, E. (2021). *Azərbaycanın iqtisadiyyatında strateji islahatlar və özəl sektorun inkişafı*. Azərbaycan Politologiya Məktəbi. <https://azpolitics.az/>
9. Nəcəfov, A. (2023). *Dövlətin iqtisadiyyatın əsas sahələrində rolu və özəl sektora təsiri*. Bakı Xəbərləri, 23(5), 120-134. <https://www.bakuxeberleri.az/>
10. İsmayılov, Z. (2022). *Azərbaycan iqtisadiyyatında özəl sektorun inkişafını təmin edən dövlət siyasətləri*. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası. <http://www.science.gov.az/>
11. Məhərrəmov, F. (2021). *Azərbaycanda özəl sektorun artan rolu: Strateji məsələlər və inkişaf perspektivləri*. Beynəlxalq Münasibətlər Jurnalı, 18(3), 15-28. <https://www.internationalrelationsjournal.az/>
12. Məmmədova, S. (2020). *Özəl sektorun inkişafı və Azərbaycanın iqtisadiyyatında dövlətin dəstəyi*. Azərbaycan Beynəlxalq Əlaqələr və Diplomatiya Mərkəzi. <https://www.abcaz.org/>
13. Vəlizadə, M. (2021). *Dövlətin iqtisadiyyatda rolu: Azərbaycan təcrübəsi*. Azərbaycan Enerji İnstitutu, 30(2), 45-58. <https://www.azenergy.org/>
14. İbrahimov, B. (2023). *Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında dövlətin və özəl sektorun qarşılıqlı əlaqəsi*. Region və Dünya Jurnalı, 9(1), 22-36. <https://www.regiondunya.az/>
15. Quliyev, E. (2022). *Dövlətin iqtisadi islahatları və özəl sektorun inkişafına təsiri*. Beynəlxalq Ticarət və İnvestisiya Jurnalı, 13(4), 51-64. <https://www.investmentjournal.az/>
16. Hacıyev, S. (2023). *Dövlətin iqtisadiyyatdakı liderlik rolu və özəl sektorla əməkdaşlıq*. Azərbaycan Dövlət İqtisadiyyat və Biznes Universiteti. <https://www.adeu.az/>
17. Əzizov, A. (2020). *Özəl sektorda innovasiya və texnologiyalar: Dövlətin dəstəyi*. İnnovasiya və Texnologiya Jurnalı, 12(2), 70-82. <https://www.innovationjournal.az/>

Daxil oldu: 07.12.2024

Qəbul edildi: 27.03.2025